

HARJOITTEITA KIELEN OPPIMISEEN MAAHANMUUTTAJANUORTEN KANSSA TYÖSKENTELEVILLE

Taidelaji:
Musiikki

NUORI.FI

LASTEN JA NUORTEN SÄÄTIÖ

Sisältö

Musiikillisia harjoitteita kielen oppimiseen	2
Harjoite: Sanasäkki - yhteisöllinen sanoitusten tekemisen metodi	4
Sanasäkki: työvaiheet	5
Laulu 1: Sorsa soitti kanteletta	8
Laulu 2: Pohjan neiti	9
Laulu 3: Kuin oisin omilla mailla	10
Laulu 4: Itse laulan, milloin kuulen	11
Laulu 5: Tuoltapa näkyy	12
Laulu 6: Luutia tuutia (polskalaulu)	13
Laulu 7: Soutelin soutelin kultani kanssa	14
Laulu 8: Matalan torpan balladi	15
Laulu 9: Mölliköitä	16
Laulu 10: Unelma-valssi	17
Kotio-hankkeesta	18

MUSIIKILLISIA HARJOITTEITA KIELEN OPPIMISEEN

Tässä oppaassa esitellään kielen oppimista tukevia soveltavan taiteen harjoitteita, joita käytettiin Lasten ja nuorten säätien Kotio-hankkeen musiikkityöpajoissa vuosina 2017–2019. Oppaan harjoitukset ovat suunnitelleet ja koonneet hankkeessa työskennelleet ammattitaiteilijat:

Jan Jwan Kurimi (kuvataiteilija, muusikko)

Petra Käppi (FM, etnomusikologi)

Oppaassa esitellään ensin yhteisöllisen sanoitusten tekemisen metodi eli sanasäkki. Oppaan lopussa on erilaisia nuotteja kappaleisiin, joita työpajoissa on soitettu, laulettu ja avattu yhdessä ryhmän jäsenten kanssa.

Voit myös tulostaa oppaan tai osia siitä, jolloin voit tyhjiin kohtiin lisätä omia muistiinpanojasi, kun suunnittelet harjoitteita omille ryhmillesi.

Riemukkaita, musiikintäyteisiä hetkiä oppaan parissa ja harjoitteita ryhmien kanssa toteuttaessa!

Lasten ja nuorten säätien ja hankkeen yhteistyökumppani Kulttuuriosuuskunta Uulu

Helsingissä syksyllä 2019

Harjoite: Sanasäkki - yhteisöllinen sanoitusten tekemisen metodi

Kotio-hankkeen musiikkityöpajoissa on laulettu esimerkiksi kansanlauluja ja muita suomalaisia lauluja. Ryhmien kanssa on tehty myös uusia sanoja vanhoihin kansanlauluihin. Kotio-työpajoissa on tehty olemassa oleviin kansanlauluihin uusia sanoja ja yhden ryhmän kanssa koko laulutekoprosessi tehtiin alusta loppuun.

Kulttuuriosuuskunta Uulun muissa työpajoissa tehdään usein erilaisten ryhmien kanssa myös kokonaan uusia lauluja. Näitä työpajoja kutsutaan biisinikkarityöpajoiksi. Laulun tekeminen aloitetaan sanoista, sitten siihen tehdään sävel. Laulu harjoitellaan, usein sovituksessa käytetään myös kansansoittimia, joita osallistujat pystyvät myös itse soittamaan. Lopuksi laulu soitetaan nauhalle ja nauhoitus jää muistoksi työpajasta osallistuvalla ryhmällä, jolloin he voivat jatkaa laulun laulamista ryhmän kesken myös työpajan jälkeen.

Molemmat työskentelytavat sopivat suomen kielen opiskelijoiden kanssa pidettäviin taidetyöpajoihin. Kokonaisen laulun tekeminen vaatii ohjaajalta kuitenkin pitkää kokemusta laulujen tekemisestä. Pelkkien sanojen rakentaminen ryhmän kanssa vanhan melodian päälle on taas jo paljon helpompaa.

Tässä materiaalipaketissa keskitytään avaamaan laulun sanojen tekemisen prosessia, koska prosessin voi toteuttaa kuka tahansa oman ryhmänsä kanssa. Seuraavassa esiteltävää sanasäkkimenetelmää voi käyttää minkä tasoisen tahansa ryhmän kanssa. Tekoprosessi ja lopputulos on kuitenkin sovitettava ryhmän kielitaidon tasoon.

Sanasäkki: työvaiheet

1. Laulun aiheen valinta

Kysytään ryhmältä erilaisia kysymyksiä, joilla etsitään laululle aihetta: Mistä aiheesta haluaisitte tehdä laulun? Mistä olisi hauskaa laulaa? Mistä te tykkäätte? Mikä on Suomessa kivaa?

Olemme tehneet myös lauluja, jotka kertovat osallistujien kotimaista. Eli silloin kysytään: Mitä haluaisitte kertoa kotimaastanne? Mitkä ovat positiivisia hyviä asioita kotimaassanne?

Jos ryhmän kielitaito riittää, voi myös pohtia tällaisia aiheita: Mistä aiheista voi laulaa? Mistä laulut yleensä kertovat? Mistä ei voi tai ei kannata laulaa?

Yhteisöllisessä laulun tekoprosessissa on hyvä pysyä positiivissa aiheissa, ryhmä pitäisi tuntea todella hyvin ja työskentelyn ryhmän kanssa pitäisi olla hyvin pitkäkestoista, jotta kannattaisi alkaa käsitellä ryhmälle kipeitä tai vaikeita aiheita yhteisissä lauluissa.

2. Tehdään vapaa assosiaatioharjoitus

Mitä valitusta aiheesta tulee mieleen? Assosiaatiot kirjataan yksittäisinä sanoina tai lauseina laululle sitä mukaan, kun niitä tulee.

Assosiaatioharjoitusta tehtäessä on suotavaa, että kaikki sanoisivat jotain. Vaikka sanottaisiin monta kertaa samat asiat, on tärkeää, että kaikki työpajassa olevat ihmiset osallistuvat prosessiin.

Sanasäkki: työvaiheet (harjoite jatkuu)

3. Laitetaan sanat sanasäkkiin:

Kun sanoja on saatu tarpeeksi, ne laitetaan kuvitteelliseen sanasäkkiin. Tässä vaiheessa viimeistään on hyvä kerrata sanasäkissä olevat sanat ja asiat ja varmistaa, että kaikki ymmärtävät jokaisen sanan. Ohjaaja vastaa sanojen määrästä. Sanoja ei kannata kerätä liikaa eikä liian vähän. Jos sanoja on liian vähän, tulee ohjaajalle eteen tilanne, että hänen pitää itse laittaa sanoja tekstiin, ja tämä ei ole tarkoituksenmukaista. Laulun sanat pitäisi saada kasaan nimenomaan ryhmältä, ei ohjaajalta.

Jos sanoja taas on kerätty aivan liikaa sanasäkkiin, voi eteen tulla tilanne, että ohjaaja joutuu karsimaan paljon ihmisten assosioimia asioita laulusta pois. Tämä voi aiheuttaa pettymyksen taas sille henkilölle, jonka ideat on karsittu laulusta pois.

Laulun pituus on ohjaajan päätettävissä. Pituudessa kannattaa ottaa huomioon ryhmän kielitaso ja työskentelyyn käytettävissä olevan ajan määrä.

Kulttuuriosuuskunta Uulun vetämissä työpajoissa tekstiä tehdään yleensä 4-8 riviä säkeistöihin ja tämän lisäksi kertosäe, jos lauluissa on sellainen.

4. Muokataan sanasäkin sanoista runo tai tarina ja sovitetaan sanat musiikkiin:

Sanoista voi lähteä etsimään riimipareja tai sanoista voi alkaa rakentaa tarinaa, kumpi tuntuu luontevammalta ohjaajalle. Sanojen muokkaaminen runoksi tai tarinaksi voi olla työskentelyvaihe, jonka ohjaaja tekee itsekseen ja hyväksyttää lopputuloksen ryhmällä.

Lauseita voi rakentaa yhdessä ryhmän kanssa, jos se tuntuu mahdolliselta. Tekstin riimeihin ei kannata jäädä jumiin. Laulu toimii usein todella hyvin, vaikka kaikissa tekstin riveissä ei olisikaan loppuriimejä. Tarina tai hyvät mielikuvat ovat sanoissa tärkeämpiä. Teksti voi soljua hyvin eteenpäin ilman loppuriimejäkin.

Sanoista voi etsiä alkusointuja tai sitä, että sanoissa on jotain samanlaisia kohtia sanojen keskellä. Esimerkki alkusoinnusta, jossa etsitään sanoihin samoja alkukirjaimia: Menin mustikkaan Muurikki mukana.

Esimerkki sanoista, joissa on samanlaisia kohtia sanojen keskikohdassa: Koulussa ei olla jouluna! Kertosäkeistö pitäisi olla lyhyt ja ytimekäs ja siihen pitäisi tiivistää laulun ydinsanoma tai huippuhetki. Mikä laulussa on kaikista tärkein sanoma? Tämä pitäisi tulla ilmi kertosäkeistössä.

Esimerkkejä ryhmien kanssa toteutetuista lauluista

Matalan torpan balladi -nimiseen kansanlauluun tehtyjä sanoja:

1. *Afganistanissa olen syntynyt, siellä kauniissa Kabulissa, marjapuiden alta minä vuoria ihastelin.*

Uutta vuotta me juhlimme, parhaat vaatteet päällä. Seitsemän hedelmän mehua juomme naapureilla kyläillessä.

2. *Afrikassa olen minä syntynyt, tuolla hiekan ja savannin mailla. Juhliin kuljemme laulaen värikkäät vaatteet yllä.*

Aurinko tietämme lämmittää, sinisen taivaan alla, väriloistossa kukkien käypi polkumme yhteinen.

3. *Irakissa olen minä syntynyt, siellä suuressa Bagdadissa. Vesipiiput ne tuoksuvat rannalla Tigris-joen.*

Häissä me tanssimme piirissä, rytmit ja laulut raikuu. Dolma ja taatelit maistuvat, kun ilta yöksi taipuu.

Lil Pump'n kesä

Tämä laulu on kokonaan tehty erään ryhmän kanssa, työpaja kesti 120 minuuttia. Voit kuunnella laulun osoitteessa: <https://soundcloud.com/uulu/lil-pumpin-kesa>

*Koulu kun loppuu, Särkkään on hoppu,
Tornadoon, X:ään, Tukki jokeen.
Hattara toisessa kädessä, herkut aina mielessä.*

Kertosäkeistö: Hei, kesäloma alkaa taas Ranskaan, Kreikkaan matkataan! x 2

*Lil Pump laulaa rastat päässä, järki ei todellakaan ole jäässä.
Veteen hyppään laiturilta, syvään päähän sukellan.*

Kertosäkeistö: Hei kesäloma alkaa taas Ranskaan, Kreikkaan matkataan. x 2

Laulu 1: Sorsa soitti kanteletta

1.

Kalevala ja runolaulu

Runolaulu on yli tuhat vuotta vanha musiikkityyli. Se on vanhin suomenkielinen laulutyylilä. Vanhoja runolauluja on kerätty Kalevala nimiseen kirjaan, joka on Suomen kansalliseepos. Kalevalaan runot on kerännyt Suomesta ja Venäjän puoleisesta Karjalasta Elias Lönnrot. Kalevalan ensimmäinen painos on julkaistu vuonna 1835. Kalevalalla oli hyvin tärkeä merkitys Suomen kielen vakiinnuttamisessa Suomen tärkeimmäksi kieleksi. Runolaulu on perinteisesti ollut säestyksetöntä laulua. Nykyään runolaulua voidaan yhdistellä erilaisiin musiikkityyleihin ja säestää millä tahansa soittimella. Usein säestykseen käytetään kanteletta ja jouhikkoa, jotka ovat suomalaisia perinnesoittimia. Runolaulukulttuuri elää yhä Suomessa ja tällä hetkellä merkittäviä runolaulukulttuurista ammentavia musiikinteiköitä ovat esimerkiksi: Heikki Laitinen, Ilona Korhonen, Taito Hofrén, Me Naiset, Värttinä, Kardemimmit, Tuuletari, Pekko Käppi, Suden aika, sekä Outi Pulkkinen.

Sorsa soitti kanteletta

San. trad.
Säv. Petra Käppi

Esilaulu: Dm **Kuoro:** Am Dm

Sor - sa soit - ti kan - te - let - ta, sor - sa soit - ti kan - te - let - ta,

Kaikki: G Dm Am Dm G Dm Am Dm

Aa - aa-aa, sor-sa soit-ti kan-te-let-ta. Aa - aa-aa, ve-si-lin-tu vem-pe-let-tä.

1. Esilaulu:

Sorsa soitti kanteletta,
vesilintu vempelettä,
Koskessa kiven kolossa,
Vaan ei ilo ilolta kuulu,
soitto soitolta kajahda,

Kuoro:

sorsa soitti kanteletta,
vesilintu vempelettä.
koskessa kiven kolossa.
vaan ei ilo ilolta kuulu,
soitto soitolta kajahda.

Kaikki:

Aaa Sorsa soitti kanteletta. Aaaa vesilintu vempelettä.

2. Esilaulu:

Vaka vanha Väinämöinen,
otti soiton sormillensa,
Sitten ilo ilolta kuului,
soitto soitolta kajahti,

Kuoro:

vaka vanha Väinämöinen,
otti soiton sormillensa.
sitten ilo ilolta kuului,
soitto soitolta kajahti.

Kaikki:

Aaa Sorsa soitti kanteletta. Aaaa vesilintu vempelettä.

3. Esilaulu:

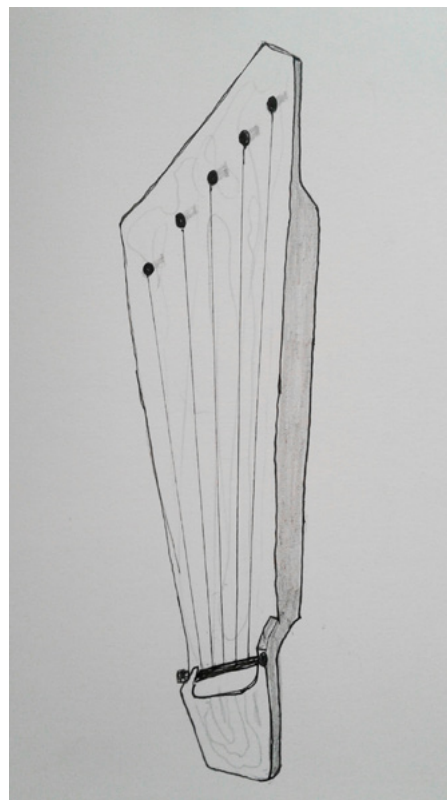
Ei ollut sitä metsässä,
kahden siiven kantavata,
neljän jalan juoksevata.
Jok ei tullut kuulemahan,
soitellessa Väinämöisen,
soitellessa, laulellessa,
tehdessä Ahdin iloa.

Kuoro:

ei ollut sitä metsässä,
kahden siiven kantavata,
neljän jalan juoksevata.
jok ei tullut kuulemahan,
soitellessa Väinämöisen,
soitellessa laulellessa,
tehdessä Ahdin iloa.

Kaikki:

Aaa Sorsa soitti kanteletta. Aaaa vesilintu vempelettä.

Laulu 2: Pohjan neiti

2.

Tämä runolaulu kertoo Suomen kansalliseepoksessa Kalevalassa esiintyvistä ihanasta Pohjolan nuoresta neidosta, jonka kanssa naimisiinpääsystä kilpailee moni Kalevalan sankari. Väinämöinen, Ilmarinen ja Lemminkäinen haluavat kaikki vanhimman Pohjolan tyttären vaimokseen. Pohjolan emännän Louhen tyttärien nimiä ei kerrota Kalevalassa, mutta heidät kuvataan taianomaisiksi ja mahtaviksi.

Pohjan neiti

1x esilaulu, kertauksessa kuoro.

San. trad.
Säv. Petra Käppi

Dm Am Dm

Tuo o - li kau - nis Poh - jan nei - ti, maan kuu - lu, ve - den va - li - o.

Dm Am Dm

Is - tui il - man vem - pe - leel - lä, tai - vaan kaa - rel - la ka - jot - ti.

Esilaulu: Tuo oli kaunis Pohjan neiti, maan kuulu, veden valio.

Kuoro: Tuo oli kaunis Pohjan neiti, maan kuulu, veden valio.

Esilaulu: Istui ilman vempelleellä, taivaan kaarella kajotti.

Kuoro: Istui ilman vempelleellä, taivaan kaarella kajotti.

Esilaulu: Pukeissa puhtaissa, valkeissa vaatteissa.

Kuoro: Pukeissa puhtaissa, valkeissa vaatteissa.

Esilaulu: Kultakangasta kutovi, hopeista huolitteli.

Kuoro: Kultakangasta kutovi, hopeista huolitteli.

Laulu 3: Kuin oisin omilla mailla

3.

Tätä inkeriläistä runolaulutekstiä on esitetty useana erilaisena sovituksena. Tunnetuin versio lienee Värttinä yhtyeen "Oi Dai" -niminen kappale levyltä Oi Dai. Melodiaa voi laulaa ilman säestystä, tai vaikka pelkän D5, tai Dm soinnun päälle. Omia soinnutuksia voi myös kokeilla, esim. alla olevan esimerkin mukaisesti.

Kuin oisin omilla mailla

Säv. San. trad. Inkeri

Esilaulu: D⁵

Kuoro: D⁵

E: = esilaulu, **K:** = kuoro

D5

E: Kuin oisin omilla mailla, oman pellon pientarilla.

K: Kuin oisin omilla mailla, oman pellon pientarilla.

E: Toisin lintu laulelisiin, toisin kukkusin kähkönen.

K: Toisin lintu laulelisiin, toisin kukkusin kähkönen.

E: Omat kuuset kuuntelisi, omat oppisi petäjät.

K: Omat kuuset kuuntelisi, omat oppisi petäjät.

Bb

E: Nyt oon mailla vierahilla, tuiki tuntemattomilla.

K: Nyt oon mailla vierahilla, tuiki tuntemattomilla.

E: Miss ei lennä meien linnut, eikä vaaku mein varikset.

K: Miss ei lennä meien linnut, eikä vaaku mein varikset.

Dm

C

Bb

C

E: Mihin jouvun mie polonen, jouvuin joutsen joukostani.

Dm

C

Bb

C

K: Mihin jouvuin mie polonen, jouvuin joutsen joukostani.

Dm

C

Bb

C

E: Jouvuin joutsen joukostani, haihuin hanhiparvestani.

Dm

C

Bb

C

K: Jouvuin joutsen joukostani, haihuin hanhiparvestani.

Bb

E: Tok mie lintu laulelisiin, sekä kukkusin kähkönen.

Bb

C

Dm

K: Tok mie lintu laulelisiin, sekä kukkusin kähkönen.

Laulu 4: Itse laulan, milloin kuulen

4.

Runolauluissa käytetään kaikissa samaa runomittaa. Tästä johtuen mikä vaan runolauluteksti voidaan yhdistää mihin tahansa runolaulumelodiaan.

Runolauluja laulettiin alun perin ilman säestystä.

Erilaisten soinnutusten kehittäminen ei kuitenkaan ole kiellettyä.

Itse laulan, milloin kuulen

1x esilaulu, kertauksessa kuoro

Säv. trad. Inkeri
San. trad. Viena, Vuokkiniemi

D G D G A D D A D

It-se lau-lan, mil-loin kuu-len, luu-ri lal-lal-lei. Hel-le il-lal-lei, luu-ri lal-lal-lei.

E: = esilaulu, **K:** = kuoro

1.	2.
E: Itse laulan, millon kuulen, luuri lallallei.	E: Ennen saatuja sanoja, luuri lallallei.
K: Itse laulan, millon kuulen, luuri lallallei.	K: Ennen saatuja sanoja, luuri lallallei.
E: Kuta kuulen, niin kujerran, luuri lallallei.	E: Opetuita luottehia, luuri lallallei.
K: Kuta kuulen, niin kujerran, luuri lallallei.	K: Opetuita luottehia, luuri lallallei.
E: Helle illallei, luuri lallallei,	E: Helle illallei, luuri lallallei,
K: Helle illallei, luuri lallallei.	K: Helle illallei, luuri lallallei.
-
- 3.
- E:** *Omat on saamani sanaset, luuri lallallei.
- K:** Omat on saamani sanaset, luuri lallallei.
- E:** Omat tieltä tempomani, luuri lallallei.
- K:** Omat tieltä tempomani, luuri lallallei.
- E:** Helle illallei, luuri lallallei,
- K:** helle illallei luuri lallallei.

Itse laulan, milloin kuulen

Säv. San trad. Inkeri

6

It - se lau - lan, mil - loin kuu - len, ku - ta kuu - len, niin ku - jer - ran.

- E:** Itse laulan, millon kuulen, kuta kuulen, niin kujerran.
- K:** Itse laulan, milloin kuulen, kuta kuulen, niin kujerran.
- E:** Ennen saatuja sanoja, opetuita luottehia.
- K:** Ennen saatuja sanoja, opetuita luottehia.
- E:** *Omat on saamani sanaset, omat tieltä tempomani.
- K:** Omat on saamani sanaset, omat tieltä tempomani.

* = Yhdeksäntavuisissa säkeissä ylimääräinen tavu sijoitetaan useimmiten säkeen alkuun:

O-mat on saa - ma - ni sa - na - set, o - mat tie - tä tem - po - ma - ni.

Laulu 5: Tuoltapa näkyy

5. Polskalaulu

Polska oli suomalaisen pelimannimusiikin keskeisin muoto 1600-luvun lopulta 1800-luvulle saakka. Kun soittajia ei ollut saapuvilla, voitiin tanssia säestää laululla, sanoilla tai rallatteleamalla. Polskaa voi tanssia piirissä tai pareittain. Polskalaulujen sisältö oli pohjimmiltaan lemmyriikkaa niin onnekaista kuin epäonnistakin rakkausasioista. Polskalaulujen melodiat ja sanat eivät ole kiinteästi yhteyksissä toisiinsa, vaan samoja tekstejä voi laulaa eri melodioihin. Myös uusien sanoitusten keksiminen vanhoihin melodioihin kuuluu perinteeseen.

Tuoltapa näkyy

trad.

Tuol - ta - pa nä - kyy mi - nun hei - la - ni ta - lo, jok' on pu - nai - sek - si maa - lat - tun - na.

Siel - tä - pä se mul - le kir - jo - ja kir - jot - te - loo, jot - ta

ä - lä si - nä hei - la - ni mui - ta ma - kaa.

E = esilaulu **K = kuoro**

1.

E: Tuoltapa näkyy minun heilani talo, jok on punaiseksi maalattunna.

K: Tuoltapa näkyy minun heilani talo, jok on punaiseksi maalattunna.

E: Sieltäpä se mulle kirjoja kirjotteloo, jotta älä sinä heilani muita makaa.

K: Sieltäpä se mulle kirjoja kirjotteloo, jotta älä sinä heilani muita makaa.

2.

E: Vanhan kullan jätin, uuden kullan otin, enkä huoli niistä kummastakaan.

K: Vanhan kullan jätin, uuden kullan otin, enkä huoli niistä kummastakaan.

E: Minä olen nuori ja hulivili tyttö ja kyllä minä vielä yksin makaan.

K: Minä olen nuori ja hulivili tyttö ja kyllä minä vielä yksin makaan.

3.

E: Ei ei en minä itke, ei ei en minä sure, ei ei ei mun tuu niin paha olla.

K: Ei ei en minä itke, ei ei en minä sure, ei ei ei mun tuu niin paha olla.

E: Viiden vireämmän ja kuuden koreamman tytön heila on jo hunningolla.

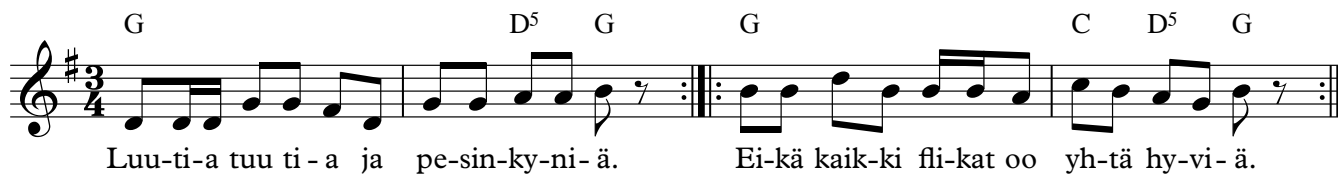
K: Viiden vireämmän ja kuuden koreamman tytön heila on jo hunningolla.

Laulu 6: Luutia tuutia (polskalaulu)

6.

Luutia tuutia (polskalaulu)

trad.

Luu-ti-a tuu ti - a ja pe-sin-ky-ni- ä. Ei-kä kaik-ki fli-kat oo yh-tä hy-vi- ä.

Hait-ta lal - la - la - la ha-li-tu-li-lal - la, hait - ta lal - la - la - la ha-li-tu-li-lal - la

E = esilaulu **K = kuoro**

1.
E: Luutia tuutia ja pesinkyniä,
K: luutia tuutia ja pesinkyniä.
E: Eikä kaikki flikat oo yhtä hyviä,
K: eikä kaikki flikat oo yhtä hyviä.
Kaikki: Haitta lallalala halitulilalla,
haitta lallalala halitulilalla.

2.
E: Rannan flikkaan aitan ovi on punattu,
K: Rannan flikkaan aitan ovi on punattu.
E: Joka flikallen on pässi luvattu,
K: joka flikallen on pässi luvattu.
Kaikki: Haitta lallalala halitulilalla,
haitta lallalala halitulilalla

Laulu 7: Soutelin soutelin kultani kanssa

7.

Rekilaulu

Rekilaulu on uudemman suomalaisen kansanlaulun tavallisin muoto. Rekilaulujen aiheet käsittelevät yleensä luontoa tai rakkautta. Nykypäivän suomalainen pop-lyriikka perustuu paljon rekilauluun. Rekilauluja ei ole erityisesti laulettu reellä ajellessa, vaan termi tulee luultavasti ruotsin tai saksan kielestä.

Soutelin soutelin kultani kanssa

trad.

The musical notation is in G major (one sharp) and 2/4 time. The first staff begins with a D chord and ends with an A7 chord. The second staff begins with an A7 chord and ends with a D chord. The melody is simple and rhythmic, typical of a reel song.

1. Soutelin soutelin kultani kanssa
ongella joen suussa.
Soutelin soutelin kultani kanssa
ongella joen suussa.

Linnut ne kauniisti laulelivat
rannalla lehtipuussa.
Linnut ne kauniisti laulelivat
rannalla lehtipuussa.

2. Kysyin sen linnun nimeä,
ja se vastasi viekkahasti.
Kysyin sen linnun nimeä,
ja se vastasi viekkahasti.

Ystävyys lempi ja rakkaus
ne kestävät hautaan asti.
Ystävyys lempi ja rakkaus
ne kestävät hautaan asti.

3. Astelin astelin kultani kanssa
pitkin lehtotietä.
Astelin astelin kultani kanssa
pitkin lehtotietä.

Kyllä mä vielä heilani kanssa
hauskan illan vietän.
Kyllä mä vielä heilani kanssa
hauskan illan vietän.

4. Jollei se järvi sulaisi,
vaan olis aina jäässä.
Jollei se järvi sulaisi,
vaan olis aina jäässä.

Kun minun rakas kultani asuu
järven toisessa päässä.
Kun minun rakas kultani asuu
järven toisessa päässä.

5. Minunpa kultani hoikka ja hieno
niinkuin viulun kieli.
Minunpa kultani hoikka ja hieno
niinkuin viulun kieli.

Kun sitä tanssitan lattialla
kaikkien tekee mieli.
Kun sitä tanssitan lattialla
kaikkien tekee mieli.

6. Sen sanon tyttö sinulle,
että taloa ei ole mulla.
Sen sanon tyttö sinulle,
että taloa ei ole mulla.

Vaan kammari nätti kun varpusen häkki,
jos tahdot sinne tulla.
Vaan kammari nätti kun varpusen häkki,
jos tahdot sinne tulla.

Laulu 8: Matalan torpan balladi

8.

Matalan torpan balladi

trad.

Em Am B Em F# B7

Suo-mes-sa o-len mi-nä syn - ty-nyt, tuol-la kau-niis-sa Kar - ja - las - sa.

Am B Em Am B7 1. Em E7 2. Em

Si-ni-sen jär-ven ran-nal - la, siel-lä ma-jas-sa ma-ta - las - sa. las - sa.

1. Suomessa olen minä syntynyt, tuolla kauniissa Karjalassa.
Sinisen järven rannalla, siellä majassa matalassa.
Sinisen järven rannalla, siellä majassa matalassa.
2. Matalan torpan hiilloksella käsiäni lämmittelin.
Matalan torpan nättiä tyttöä omakseni ajattelin.
Matalan torpan nättiä tyttöä omakseni ajattelin.
3. Heilani illalla aseman sillalla pienen kirjeen pisti.
Taisi sillä raukalla ikäväkin olla, kun hiljallensa itki.
Taisi sillä raukalla ikäväkin olla, kun hiljallensa itki.
4. Afganistanissa olen syntynyt, siellä kauniissa Kabulissa.
Marjapuiden alta minä vuoria ihastelin.
Marjapuiden alta minä vuoria ihastelin.
5. Uutta vuotta me juhlimme, parhaat vaatteet päällä.
Seitsemän hedelmän mehua juomme naapureilla kyläillessä.
Seitsemän hedelmän mehua juomme naapureilla kyläillessä.
6. Irakissa olen minä syntynyt, siellä suuressa Bagdadissa.
Vesipiiput ne tuoksuvat rannalla Tigris-joen.
Vesipiiput ne tuoksuvat rannalla Tigris-joen.
7. Häissä me tanssimme piirissä, rytmit ja laulut raikuu.
Dolma ja taatelit maistuu, kun ilta yöksi taipuu.
Dolma ja taatelit maistuu, kun ilta yöksi taipuu.

Säkeistöt 1.-3. ovat vanhoja ja tekstit säkeistöihin 4.-7. on tehty oppilaiden kanssa sanasäkkimenetelmällä.

Laulu 9: Mölliköitä

9.

Piirileikkilaulu

Piirissä tehtäviä tanssillisia leikkejä, joihin kuuluu lauluja, kutsutaan piirileikkilauluiksi. Piirileikkilaulut kuuluvat suomalaiseen kansantanssiin. Niitä on sekä aikuisille, että lapsille. Nykyään piirileikkilauluja laulavat lähinnä lapset ja kansantanssiryhmät.

Mölliköitä

trad.
Esittänyt Kerttu Talvitie Kauhajoelta.

Am Dm E

Sel-la - si - a möl-li-köi-tä pii-rin kes-ke-lä, sel-la - si - a möl-li-köi-tä pii-rin kes-ke-lä,

Am Dm Am E Am

sel-la - si - a möl-li-köi-tä pii-rin kes-ke-lä, jok - ka ei o - saa lau - laa. (Mut - ta)

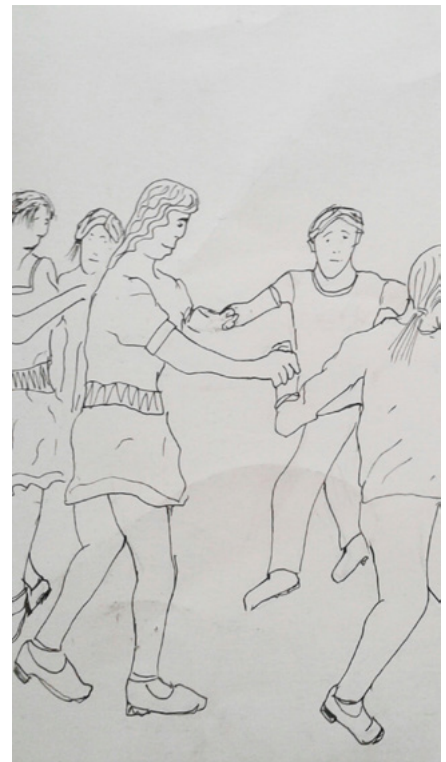
C F G Dm E

kyl - lä ne o - saa kä - ten-sä las - ke - a, kyl - lä ne o - saa kä - ten-sä las - ke - a,

Am C Dm Am E Am

kyl - lä ne o - saa kä - ten-sä las - ke - a hu - li - vi - li ffi - kan kau - laan.

1. Sellasia mölliköitä piirin keskellä, sellasia mölliköitä piirin keskellä, sellasia mölliköitä piirin keskellä, jotka ei osaa laulaa.
(Mutta) kyllä ne osaa kätensä laskea, kyllä ne osaa kätensä laskea, kyllä ne osaa kätensä laskea hulivili tytön kaulaan.
2. Ne ei voi mennä piirin keskelle, ne ei voi mennä piirin keskelle, ne ei voi mennä piirin keskelle, jotka ei osaa laulaa.
Eikä kannata käsiä laskea, eikä kannata käsiä laskea, eikä kannata käsiä laskea tuntemattoman kaulaan.
3. Terveiset täältä piirin keskeltä, terveiset täältä piirin keskeltä, terveiset täältä piirin keskeltä, kyllä me osataan laulaa!
Tähtien valossa kauniit kasvot, tähtien valossa kauniit kasvot, tähtien valossa kauniit kasvot, kohtasin rannalla meren.
4. Näetkö näin mä tanssin sulle, näetkö näin mä tanssin sulle, näetkö näin mä tanssin sulle, jalkani keveästi nousee.
Silmiesi valo rannalla meren, silmiesi valo rannalla meren, silmiesi valo rannalla meren herätti rakkauteni.

Säkeistöt 1.-2. ovat vanhoja ja tekstit säkeistöihin 3.-4. on tehty oppilaiden kanssa sanasäkkimenetelmällä.

Laulu 10: Unelma-valssi

10.

Unelma-valssi

William Syrjäla

C G C F C G⁷ C
Kun vie - no soit - to hil - jai - nen u - nel - mat au - kai - see, kun
C G C F C G⁷ C
nuo - ru - kai - nen nei - dol - leen kä - ten - sä tar - joi - lee.
F C F C G
Hil - jal - len - sa kat - seen näin, u - nel - man saa - vu - tan, oi
C G C F C G C
on - ne - a ja au - tuut - ta, mi rak - ka - us se toi.

Kun vieno soitto hiljainen unelmat aukaisee,
kun nuorukainen neidolleen kätensä tarjoilee.
Hiljallensa katseen näin, unelman saavutan,
oi onnea ja autuutta, mi rakkaus se toi.

Kun vieno tuuli humajaa ja rannat loiskuaa,
niin nuoret kirkkain katsein voi onnen saavuttaa.
Iltarusko rusottaa ja tähdet kipunoi,
oi onnea ja autuutta, mi rakkaus se toi.

KOTIO

KOTOUTUMISPOLKUJA NUORILLE
TAITEEN KEINAIN

Kotio-hankkeessa maahanmuuttajataustaiset nuoret oppivat suomen kieltä ja kulttuuria musiikin, kuvataiteen ja teatterin keinoin sekä toteuttivat erilaisia yhteisötempauksia yhdessä paikallisten, kantasuomalaisten nuorten kanssa.

Hanke toteutettiin vuosina 2017–2019 Hämeenlinnassa ja Forssassa.

Sitä rahoittivat Euroopan sosiaalirahasto, Hämeenlinnan kaupunki ja Lasten ja nuorten säätiö.

Osatoteuttajina olivat Kulttuuriosuuskunta Uulu ja Vaara-kollektiivi.

Lisätietoja löydät Lasten ja nuorten säätiön verkkosivuilta osoitteesta:

<https://www.nuori.fi/toiminta/kotio>

NUORI.FI
LASTEN JA NUORTEN SÄÄTIÖ

UULU **VAARA**

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

Tekijät ja laulujen piirrokset:

Jan Jwan Kurimi, Kulttuuriosuuskunta Uulu
Petra Käppi, Kulttuuriosuuskunta Uulu

Koonnut:

Lasten ja nuorten säätiö

 Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus